

SUPPORT INFORMATIV

privind organizarea și desfășurarea luna de conștientizare a cancerului de sân

Perioada: **01 – 30 octombrie 2026**

Tema/genericul: **„Fiecare poveste este unică. Fiecare parcurs contează.”**

În fiecare an, în luna octombrie este marcată *Luna de conștientizare a cancerului de sân*, cu scopul de a crește nivelul de informare privind prevenirea, recunoașterea semnelor și simptomelor, importanța depistării precoce și accesului în timp util la diagnostic, tratament, reabilitare și sprijin.

Genericul din anul curent este **„Fiecare poveste este unică. Fiecare parcurs contează”**, ce pune în centrul atenției persoana și experiența sa. Cancerul de sân afectează diferit fiecare femeie și familia acesteia, iar parcursul de la suspiciune și diagnostic până la tratament, recuperare și viața după cancer trebuie însoțit de empatie, demnitate și sprijin adaptat nevoilor individuale.

Situația la nivel global și regional

Cancerul de sân este cel mai frecvent cancer în rândul femeilor. Potrivit estimărilor actualizate ale OMS, în **2024 aproximativ 2,4 milioane de femei au fost diagnosticate cu cancer de sân la nivel mondial, iar circa 694 de mii au decedat din cauza bolii**. Cancerul de sân a fost cel mai frecvent cancer la femei în 164 din 186 de țări. Aproximativ 8,2 milioane de femei trăiau cu un diagnostic de cancer de sân în anul 2024.

Boala poate apărea la orice vârstă după pubertate, riscul crescând odată cu vârsta. Aproximativ 99% dintre cazuri apar la femei, însă 0,5–1% dintre cazuri sunt diagnosticate la bărbați.

Persistă inegalități importante în ceea ce privește diagnosticul, tratamentul și supraviețuirea. Estimările OMS publicate în 2026 indică o **supraviețuire netă mediană la cinci ani, de - 77,8% la nivel global**. Aceasta este estimată la 41,9% în țările cu venituri mici și la 87,3% în țările cu venituri mari.

În **Regiunea Europeană a OMS**, supraviețuirea netă mediană la cinci ani este estimată la aproximativ **84%**, cu diferențe importante între țări. Rezultatele depind în mare măsură de stadiul diagnosticului, accesul la investigații, tratament și continuitatea îngrijirii.

Situația în Republica Moldova

Cancerul mamar rămâne una dintre cele mai frecvente localizări oncologice în Republica Moldova. În anul 2025 au fost înregistrate 1403 cazuri noi de cancer mamar (în 2024 - 1229), numărul total al pacientelor aflate în evidență ridicându-se la 12806 (în 2024 - 12298). Această afecțiune se menține ferm în topul primelor

localizări oncologice după numărul de cazuri, alături de cancerul colorectal și cancerul pulmonar.

Datele GLOBOCAN 2022 evidențiau, de asemenea, importanța cancerului de sân pentru sănătatea femeilor din Republica Moldova: acesta ocupa primul loc între cancerele diagnosticate la femei și reprezenta aproximativ **23,7% din totalul cazurilor noi de cancer estimate la populația feminină**.

În Republica Moldova au fost dezvoltate măsuri de depistare precoce a cancerului mamar, inclusiv prin centre regionale și referirea femeilor cu semne clinice suspecte către serviciile specializate. Consolidarea accesului la servicii, informarea femeilor privind semnele de alarmă și adresarea oportună la medic rămân componente importante ale reducerii mortalității evitabile.

De ce este importantă depistarea precoce?

Cancerul de sân poate avea rezultate terapeutice foarte bune atunci când este identificat și tratat la timp. OMS evidențiază două componente ale depistării precoce:

- **diagnosticul precoce** – cunoașterea semnelor și simptomelor, adresarea rapidă la medic, evaluarea clinică și diagnosticarea în timp util, urmate de referirea către serviciile de tratament;
- **screeningul** – utilizarea mamografiei într-o populație aparent sănătoasă, conform programelor, criteriilor de eligibilitate și recomandărilor naționale aplicabile.

Inițiativa Globală pentru Cancerul de Sân a OMS urmărește reducerea mortalității prin cancer de sân cu **2,5% anual**, ceea ce ar putea preveni aproximativ 2,5 milioane de decese până în 2040. Intervențiile sunt structurate în jurul a trei piloni: **promovarea sănătății pentru depistarea precoce, diagnosticul în timp util și managementul comprehensiv al cancerului de sân**.

Semne care nu trebuie ignorate

Femeile trebuie încurajate să cunoască aspectul și starea obișnuită a sânilor și să solicite consultație medicală atunci când observă:

- un nodul sau o zonă de îngroșare;
- modificarea dimensiunii, formei sau aspectului sânilor;
- modificări ale pielii, inclusiv retracții sau îngroșare;
- retracția sau alte modificări ale mamelonului;
- eliminări anormale sau sangvinolente din mamelon;
- modificări la nivelul areolei;
- un nodul sau o tumefiere în regiunea axilară.

Prezența acestor modificări nu înseamnă automat cancer, însă necesită evaluare medicală. Amânarea adresării poate întârzia diagnosticul și inițierea tratamentului.

Factorii de risc și prevenirea

Riscul este influențat de înaintarea în vârstă, antecedentele familiale, anumite caracteristici reproductive și hormonale, obezitate, consumul de alcool, consumul de tutun și expunerea anterioară la radiații.

Este important ca mesajele adresate populației să nu inducă ideea că boala apare numai femeilor cu un anumit „profil de risc”. **Aproximativ 80% dintre cancerule de sân apar la femei fără factori de risc specifici, alții decât sexul și vârsta.**

Adoptarea unor comportamente sănătoase – menținerea unei greutate corporale adecvate, activitatea fizică regulată, evitarea consumului de tutun și reducerea sau evitarea consumului de alcool – contribuie la reducerea riscului pentru mai multe boli netransmisibile, inclusiv anumite forme de cancer.

Mesajele-cheie

- **Fiecare poveste este unică. Fiecare parcurs contează. Cunoaște-ți sânii. Observă schimbările. Nu amâna adresarea la medic.**

O modificare a sânelui nu înseamnă neapărat cancer, dar trebuie evaluată de un profesionist medical.

- **Cancerul de sân nu este doar un diagnostic – este o experiență umană.**

Persoanele afectate au nevoie de tratament, dar și de informare corectă, comunicare empatică, sprijin psihologic și social, reabilitare și susținerea familiei și comunității.

- **Nicio femeie nu trebuie stigmatizată sau culpabilizată pentru diagnosticul său.**

Cancerul de sân poate apărea și în absența factorilor de risc modificabili cunoscuți.

Activități recomandate:

Pe parcursul lunii octombrie, autoritățile publice locale, instituțiile medico-sanitare, Centrele de Sănătate Publică, instituțiile de învățământ, organizațiile societății civile, angajatorii, mass-media și alți parteneri sunt încurajați să susțină:

- sesiuni de informare pentru femei în comunități și la locurile de muncă;
- promovarea materialelor privind semnele cancerului de sân și importanța adresării precoce;
- discuții cu medicii de familie și alți profesioniști din domeniul sănătății;
- campanii și mesaje în mass-media și pe rețelele sociale;
- activități comunitare dedicate sănătății femeilor;
- informarea privind serviciile disponibile pentru evaluare, diagnostic și referire.

O atenție deosebită trebuie acordată femeilor care se pot confrunta cu bariere în accesarea serviciilor, inclusiv celor din mediul rural, persoanelor cu dizabilități și grupurilor aflate în situații socio-economice vulnerabile.

Mobilizarea comunitară trebuie să contribuie și la combaterea miturilor, reducerea fricii și stigmatizării și încurajarea adresării la timp. Experiențele femeilor care au trecut prin cancerul de sân pot fi integrate în activitățile de comunicare numai cu consimțământul acestora și cu respectarea demnității și confidențialității.

Luna de conștientizare a cancerului de sân reprezintă o oportunitate de a transforma informarea în acțiune, de a consolida solidaritatea comunitară și de a încuraja fiecare femeie să acorde atenție propriei sănătăți.

Fiecare poveste este unică. Fiecare parcurs contează.

Observă schimbările. Nu amâna. Adresează-te medicului.